

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

ПНіТ

(назва інституту)

туризму

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ПНіТ _____

(назва інституту)

Омельченко В.Г. _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

«__» _____ 2020 р.

Екотуризм

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

(рівень вищої освіти)

галузь знань

24 «Сфера обслуговування»

(шифр і назва)

спеціальність

242 - Туризм

(шифр і назва)

спеціалізація*

(назва)

вид дисципліни

вибіркова

обов'язкова /вибіркова

Робоча програма дисципліни «Екотуризм» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття ___ ступеня бакалавра _____ за спеціальністю «__242 - Туризм _____» і спеціалізацією «_____ - _____».

Розробник:

доц.кафедри туризму, канд.геогр.н., доцент _____ Побігун О.В.
(посада, назва кафедри, науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні ___ кафедри туризму _____
(назва кафедри)

Протокол від « 07 »_02__ 2020 року № __6__.

Завідувач кафедри ___ туризму _____ Архипова Л.М.
(назва кафедри) (підпис) (прізвище та ініціали)

Узгоджено:

Завідувач випускової кафедри _____ туризму _____
(назва кафедри)

_____ Архипова Л.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Екотуризм» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Семестр __3__		Семестр _____	
			Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	3	3	3	3		
Кількість модулів	1	1	1	1		
Загальний обсяг часу, год	90	90	90	90		
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	54	12	54	12		
лекційні заняття	26	8	26	8		
семінарські заняття						
практичні заняття	18	6	18	6		
лабораторні заняття						
Самостійна робота, год, у т.ч.	46	76	46	76		
виконання курсового проекту (роботи)	-	-	-	-		
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт						
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях						
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення						
підготовка до практичних занять та контрольних заходів						
підготовка звітів з лабораторних робіт						
підготовка до екзамену						
Форма семестрового контролю	залік		залік			

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення дисципліни – набуття студентами компетенцій щодо вивчення та пізнання студентами екологічних процесів та явищ, що формують навколишнє середовище.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та навички:

- запропонувати оптимальні, які б враховували концепцію сталого розвитку регіону;
- аргументувати вибір туристичного маршруту з урахуванням впливу на довкілля;
- запропонувати найоптимальніший варіант туру;
- забезпечувати надійне, ефективне, економічне та безпечне обслуговування туру;
- впроваджувати принципи сталого розвитку;
- використовувати комп'ютерні технології при створенні маршрутів;
- спланувати заходи з охорони праці та охорони довкілля при реалізації екологічних турів.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів **компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:**

загальних:

- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність розробляти та управляти проектами;

фахових:

- здатність застосовувати підходи до прокладання і обслуговування екомаршрутів;
- здатність розробляти атракційні екотури;
- здатність проектувати маршрути, враховуючи особливості екологічного впливу;

Результати навчання дисципліни **деталізують такі програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:**

- демонструвати здатність генерувати нові ідеї, приймати нестандартні рішення у процесі проектування та експлуатації маршрутів;
- демонструвати вміння приймати технічно та економічно обґрунтовані рішення на всіх етапах розроблення маршрутів і турів.
- демонструвати навички розроблення та практичної реалізації знань щодо формування і особливостей довкілля.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Концепція сталого розвитку в туризмі				
ЗМ 1	Сталий розвиток в туризмі	26			
Т 1.1	Введення в екотуризм. Передумови зародження і історія розвитку екотуризму. Концепція сталого розвитку сучасного туризму. Можливості управління впливом туризму на природні туристські ресурси і вигоди від екотуризму. Визначення екотуризму. Види екотуризму. Динаміка зростання та ємність екотуристського ринку. Маркетинговий профіль екотуристів. Фактори і прогнози розвитку екотуризму	2	2	1-14	
Т 1.2	Туроперейтинг в екотуризмі. Поняття та складові туроперейтинга. Проектування екотурів. Робота гідів з гостями. Менеджмент якості	2	2	1-14	

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
	туристського обслуговування. Вивчення рекреаційних потреб екотуристів. Інформаційні контакти з гостями				
Т 1.3	Організація обслуговування екотуристів. Організація розміщення екотуристів. Організація харчування туристів в екологічних і геотурах. Виконання програми обслуговування туристів	2	2	1-14	
Т 1.4	Безпека в екотуризмі (на прикладі гірських подорожей) Визначення безпеки в туризмі. Види небезпек в туризмі. Профілактика небезпек в гірських екологічних і пригодницьких турах. Інформованість туристів, підготовка маршруту та акліматизація. Структура та причини нещасних випадків в гірському екологічному та пригодницькому туризмі в СНД. Природні небезпеки у гірському екологічному та пригодницькому туризмі та правила поведінки. Організація пошукових і рятувальних робіт в екологічному, гео- і пригодницькому туризмі. Небезпеки для іноземних туристів в Україні. Пам'ятка безпеки для міжнародних туристів	2		1-14	
Т 1.5	Організація людських ресурсів в екотуризмі . Зв'язок управління персоналом із стратегією і структурою туристської фірми. Визначення потреби в персоналі, плинність кадрів і продуктивність праці. Професійні (кваліфікаційні) стандарти підготовки персоналу турбізнесу і гостинність для екотуризму. Відбір персоналу в туристську фірму. Укладення трудового договору. Профорієнтація і трудова адаптація. Навчання персоналу в туризмі і гостинності. Оцінка персоналу в туристських організаціях. Плинність персоналу, звільнення	4		1-14	
Т 1.6	Технології мінімізації забруднення навколишнього середовища в екологічному і геотуризмі . Приготування їжі. Прання білизни та миття посуду. Облаштування притулків, готелів, бівуаків. Утилізація відходів. Транспортні туристські перевезення. Екологічне виховання в еко- і геотуризмі	2	2	1-14	
Т 1.7	Методика організації екостежок. Екологічна стежка. Передумови створення навчальної екологічної стежки. Мета і завдання екологічної стежки. Організація стежки. Характеристика маршруту екологічної стежини. Екскурсійні об'єкти. Обладнання екологічної стежки. Підготовка екскурсіводів. Ігри на природі. Організація екологічних суботників. Організація екологічних спостережень у таборі. Методичні поради щодо створення природно-заповідних територій. Примірний паспорт на екологічну стежку. Стисла характеристика екологічної стежки. Примірні зразки форм про організацію шкільного заказника на території міста або села. Положення про еколого-освітню діяльність заповідників і національних природних парків України	4		1-14	
Т 1.8	Реклама в екологічному та геотуризмі. Сутність і мета реклами в еко- та геотуризмі Напрями маркетингової компанії в екотуризмі Методи підвищення ефективності роботи реклами	2		1-14	
Т 1.9	Рекреаційна діяльність в об'єктах ПЗФ. Структура ОПЗФУ Основні напрями роботи Положення про рекреаційну діяльність в ОПЗФ Рекреаційний потенціал ОПЗФУ	2		1-14	
Т 1.10	Екологічний і пригодницький туризм як засіб соціально-економічного розвитку гірських регіонів (на прикладі Західного Непалу) . Проблеми розвитку країни. Види туризму Шляхи та етапи виходу з кризи	2		1-14	

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
Т 1.11	Розвиток екотуризму та геотуризму в гірських районах світу . Туристський регіон Америка. Туристський регіон Африка. Туристські регіони: Близький Схід і Південна Азія. Туристські регіони Австралії та Океанії	2		1-14	
Всього годин:		26	8		

Всього:

Модуль 1 – змістових модулів -1.

3.2 Теми практичних занять

Теми практичних занять дисципліни «Екотуризм» наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Концепція сталого розвитку в туризмі				
ЗМ 1	Сталий розвиток в туризмі	18			
<i>П 1.1</i>	Основні теоретично-методичні підходи до визначення сутності екологічного туризму	<i>4</i>		1-15	
<i>П 1.2</i>	Методика й технологія розробки екологічних турів	<i>4</i>	<i>3</i>	1-15	
<i>П 1.3</i>	Моделювання екологічних маршрутів	<i>6</i>	<i>3</i>	1-15	
<i>П 1.4</i>	Основні об'єкти екологічного туризму та їхня характеристика	<i>4</i>		1-15	
Всього годин:		18	6		

3.3 Завдання для самостійної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Концепція сталого розвитку в туризмі			
ЗМ 1	Сталий розвиток в туризмі	46	1-14	
<i>С 1.1</i>	Виконання контрольних робіт	<i>20</i>		
<i>С 1.2</i>	Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	<i>10</i>		
<i>С 1.3</i>	Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	<i>6</i>		
<i>С 1.4</i>	Підготовка до екзамену	<i>10</i>		

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література

1. Адаменко О., Рудько Г. Екологічна геологія. Підручник для студентів вищих навчальних закладів.-н.: Манускрипт, 1997.- 350 с.
2. Біленько Д.К. Основи геології і мінералогії. Посібник для вузів. К., "Радянська школа", 1958.-362 с.Х.
3. Гунька Н. Геологія та геоморфологія. - Підручник. - Івано-Франківськ, ІФНТУНГ, 2002.-574 с.
4. Куровець М., Гунька Н. Загальна геологія. Навчальний посібник для вищих технічних навчальних заходів. - Львів: "Атлас", 1997.- 420 с.
5. Свинько Й.М., Сивий М.Я. Геологія: Підручник.-К.: Либідь, 2003.- 480 с.
6. Свинько Й.М., Сивий М.Я. Геологія з основами палеонтології: Підручник. - К.: Вища школа, 1995. - 255 с.
7. Стельмах О.Р. Геологія з основами геоморфології.: Конспект лекцій./ О.Р.Стельмах., Н.В.Гоптарьова. - Івано-Франківськ. ІФНТУНГ, 2003.-152 с.
8. Рудько Г.І. Основи загальної, інженерної та екологічної геології. Навчальний посібник / Г.І.Рудько., І.Г.Галиняк. - Чернівці: Букрек, 2003.- 423.- Бібліограф.: с.388-390 с.
9. Панас Р.М. Ґрунтознавство: навчальний посібник. – Львів: "Новий світ-2000", 2006.- 372 с.
10. Стецюк В.В., Ковальчук І.П. Основи геоморфології:Навч.посібник/За ред. О.М.Маринина. – К.: Вища школа, 2005. – 495 с.

4.2 Додаткова література

11. Войлошников В.Д. Геология: Методы реконструкции прошлого Земли. Геол.история Земли. Учеб.пособие для студентов пед.инст-в по географ.спец. / Под ред. В.Е.Хаина. – М.: Просвещение, 1979. - 272 с.
12. С.С.Кузнецов, В.С.Моисеенко. Геохронологическая таблица и малый атлас руководящих форм. Ленинград-Москва, ГОСТОПТЕХИЗДАТ, 1949. – 80 с.
13. Федорченко В.К., Костюкова О.М. та ін. Історія екскурсійної діяльності в Україні: Навч.посібник. – К., Кондор. – 2004. – 166 с.
14. О.Адаменко, Г.Рудько, І.Ковальчук. Екологічна геоморфологія. - Івано-Франківськ: Факел. – 2000 р. - 412 с.

4.3 Методичні матеріали

15. Павлюк Л.І. Екотуризм: практикум. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. – 27 с.

5 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Дається детальна інформація про методи контролю знань студентів на лекціях, практичних заняттях. Зразок схеми нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 7. За даними таблиці 7 на початку семестру розробляється робочий план дисципліни.

Таблиця 7 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни «Екотуризм»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Модуль 1	
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ1	25
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ2	25
Контроль практичних навиків при виконанні чотирьох практичних робіт (4x10)	40
Контроль умінь при виконанні контрольної роботи	10
Усього	100

Остаточне оцінювання з дисципліни (залік) проводиться відповідно до вимог чинного Положення «Про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу студентів»

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
67-74	D	
60-66	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни